

Journal of Education Studies

Volume 46
Issue 2 April - June 2018

Article 22

4-1-2018

คิดนอกกรอบ: การพัฒนาครู: แก้ปัญหาให้ตรงจุด

จิรารัตน์ สุคุ่ม

ผู้ส่งพิมพ์ ถนนอมย营ชชาติ

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Recommended Citation

สุคุ่ม, จิรารัตน์ and ถนนอมยงชชาติ, พัลส์พิมพ์ (2018) "คิดนอกกรอบ: การพัฒนาครู: แก้ปัญหาให้ตรงจุด," *Journal of Education Studies*: Vol. 46: Iss. 2, Article 22.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol46/iss2/22>

This Article is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

คิดนอกกรอบ

Think Out of the Box

จุรีรัตน์ สุดรุ่ง และผัสสพรรณ ณ อนพงษ์ชาติ

การพัฒนาครู : แก้ปัญหาให้ตรงจุด

Teacher Development: Solutions to the Point

บทคัดย่อ

การจะพัฒนาครูเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนนั้น จำเป็นต้องทราบพื้นฐานของครูให้เห็นถึงรากเหง้าของปัญหาว่าเกิดจากอะไร ประเด็นสำคัญที่ปรากฏชัดเจน คือ เรื่องการใช้ครูครูมีภาระงานอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากการสอนมากกินไป จาผลการวิจัยและข้อมูลการใช้ครูของประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย พบร่วมกัน การจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพครูต้องทำหน้าที่สอนอย่างเดียว การทุ่มงบประมาณเพื่อการพัฒนาครูด้วยวิธีการต่าง ๆ จะไม่bangเกิดผลได้เลยถ้าครูไม่มีเวลาให้กับการสอนอย่างเต็มที่ การคืนครูสู่ห้องเรียนแล้วพัฒนา นิเทศ ติดตาม คือ การแก้ปัญหาที่ตรงจุด

คำสำคัญ: การพัฒนาครู / การแก้ปัญหา

Abstract

To develop teachers to be effective in teaching needs to know the basics of the teacher to see the root of the problems that arise. It is evident that teachers have also many other tasks besides teaching. Based on the research findings and teacher education data from other Asian countries, for effective teaching and learning teachers should engage in the teaching task only. Spending a lot of budget on teacher development in various ways is not effective at all if the teacher does not have time to teach heartily. Placing the teacher back in the classroom, then developing, supervising, and monitoring them is the corrective solution.

KEYWORDS: TEACHER DEVELOPMENT / SOLUTION

ສັງຄົມຍົກຍ່ອງໃຫ້ຄຽບເປັນປຸ່ນປຸ່ນບຸຄຄລ ຈານຂອງຄຽບເປັນຈານທີ່ຕ້ອງໃຊ້ຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດຮັດທັງຄາສຕ່າງລະສືລົບ ເປັນຈານສ້າງສ່າງຄວາມພົບປະກາດພະຍານາຄານທີ່ໃນດ້ານຄວາມຮູ້ ຄວາມດີແລະຄວາມສາມາດຮັດທຸກດ້ານໃຫ້ແກ່ນັກເຮືອນ ຄຽບເປັນນັກພັດນາຄານທີ່ໃນດ້ານຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດຮັດ ຈິຕໃຈ ເປັນຜູ້ທີ່ອະນຸມ ສັ່ງສອນ ປຸລູກຝຶກຄວາມຄິດ ດ້ານຍົມແລະເຈຕະຕິຕ່າງ ๆ ໃຫ້ແກ່ນັກເຮືອນໄດ້ມາກທີ່ສຸດ ເມື່ອຄຽບເປັນກລໄກສຳຄັນໃນການຈັດການສຶກສາໃໝ່ປະສິທິພາບ ສັງຄົມກົດໝາດຫວັງຄຽບຕ້ອງມີປະສິທິພາບໃນການສອນ (Efficiency of teaching) ຜົ່ງໝາຍຖື່ງ ຄວາມສາມາດຮັດຂອງຄຽບທີ່ຈະທຳໃຫ້ຜູ້ເຮືອນເກີດກາເຮືອນຮູ້ ເປັນຄວາມສັ້ມພັນຮັດຫວັງພຸດທິກຣມການສອນຂອງຄຽບແລະຄວາມເຈົ້າຢູ່ອາການດ້ານພັດນາການຂອງນັກເຮືອນທີ່ເກີດຈາກພັດການສອນນັ້ນ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຮືອນເປັ່ນແປງພຸດທິກຣມໄປຕາມຈຸດປະສົງຄົກຂອງການສອນທີ່ກຳຫັນດໄວ້

ຈາກການປະເມີນພື້ນສົມຖົມທີ່ຈັດການສຶກສາໃນຮະດັບຫຼາຍທີ່ຕົກຕໍ່ ຈາກໂຄຮກການປະເມີນພື້ນນັກເຮືອນນາໜາຕີ PISA (Programme for International Students Assessment) ໂດຍອີງຄົກຄວາມຮົວມືອແລະພັດນາທາງເສດຖະກິຈ (OECD) ຜົ່ງຈະມີການຈັດທດສອບທຸກ ພົມປັງ 3 ປີ ແລະປີ 2015 ເປັນຄັ້ງລ່າສຸດ ປະເທດໄທທີ່ມີຢູ່ໃໝ່ທ້າຍປະເທດເພື່ອນບ້ານ ໂຄງການນີ້ໃນຮະບະເຮີມຕັ້ນຈະມີເພີ່ມປະເທດຕ່າງໃນແບບຍຸໂරບທີ່ເຂົ້າຮ່ວມທດສອບ ປະເທດທີ່ພັດກາປະເມີນຢູ່ອັນດັບ 1 ຄື້ອງ ພິນແລນດ໌ ທຳໃຫ້ເກີດກະແສີພິນແລນດ໌ພິເວຼົງກັບການສຶກສາໄທ ມີການເດີນທາງໄປສຶກສາດູງນາງທີ່ປະເທດພິນແລນດ໌ເປັນຈຳນວນນັ້ນ ຈັດອບຮມສົມມານາໃຫ້ເຮືອນຮູ້ກຽນຮຸນສຶກສາພິນແລນດ໌ນັ້ນໄມ່ຄ້ວນຮາວກັບວ່າສິ່ງທີ່ປະເທດເຫັນທີ່ມີຢູ່ໃປດູເຂາແລ້ວກີ່ພ້ອມທີ່ຈະນຳມາໃຊ້ກັບປະເທດໄທໄດ້ທັນທີ່ທັ້ງ ພົມປັງ ທີ່ປັບປຸງແລະວັດນອຮມຮ່ວງເຂົ້າກັບເຮົາແຕກຕ່າງກັນອ່າຍ່າງສິ້ນເຊີງ ປີຕ່ອນມາມີປະເທດຕ່າງ ພົມປັງ

เข้าร่วมทดสอบมากขึ้น และเป็นที่น่าสนใจว่าประเทศในเอเชียซึ่งมีปริบัตแตกต่างจากยุโรป และอเมริกาเริ่มแสดงศักยภาพอยู่ในลำดับต้น ๆ จนผลการทดสอบล่าสุดปี 2015 สิงคโปร์ได้ ลำดับ 1 ทั้ง 3 รายวิชา คือ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่าน ลำดับ 1-5 ด้าน คณิตศาสตร์เป็นประเทศในแถบเอเชียทั้งหมด คือ สิงคโปร์ ฮ่องกง มาเก๊า ไต้หวัน และญี่ปุ่น จาก 70 ประเทศทั่วโลก ส่วนประเทศไทยคะแนนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ อยู่ อันดับที่ 54 การอ่าน อยู่อันดับที่ 57 ลดลงจากปี 2012 ในทุกวิชา (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี (สวท), 2560)

เมื่อไหร่ที่คุณภาพการศึกษาตกต่ำ ไม่ว่าจากการประเมินระดับประเทศที่ใช้ คะแนน O-net หรือผล คะแนน PISA กลุ่มเป้าหมายที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนที่ถูกใจมีตัวเป็น ปัจจัยหลักของการไม่มีคุณภาพคือ ครู ผู้ที่อยู่ในวงการการศึกษา หรือแม้แต่ผู้บริหารระดับสูงที่ กำกับนโยบายต่างมองว่าเป็นเพราะครูไม่เก่ง คนเก่งไม่เป็นครู เสมือนว่าครูเก่งสามารถ พัฒนาผลลัพธ์ให้ดีทันตาเห็น โดยใช้การตัดสินคำว่า ครูเก่ง คือคนที่มีผลการเรียนดี หรือ อีกนัยหนึ่งคือไม่ใช่คนที่จบครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ โดยลืมไปว่าครูเก่งไม่ใช่เรียนเก่งอย่างเดียว การเป็นครูต้องเก่งทั้งเนื้อหา เก่งการถ่ายทอดความรู้ มีจิตวิญญาณครู และรักที่จะเป็นครู คน ไม่เก่งแต่รักในอาชีพครูประสบความสำเร็จมาก ประสบการณ์ในการสอน การได้รับการพัฒนา ก็สามารถเป็นครูที่เก่งได้ อย่าตระหนกตกใจกับการที่คนเรียนเก่งไม่อยากเป็นครู ในสังคม ปัจจุบันเด็กยุคใหม่ทางเลือกในการประกอบอาชีพมากmany ไม่จำเป็นที่คนเรียนเก่งต้องเรียนหมอ คณเรียนไม่เก่งต้องไปค้าขาย มีจำนวนไม่น้อยที่ทำงานไม่ตรงกับสิ่งที่เรียนมา ในสมัยก่อนมี อาชีพให้เลือกไม่มาก และค่านิยมของการรับราชการทำให้คนเรียนเก่งอยากเป็นครู ด้วยเป็น อาชีพที่มั่นคงมีงานทำแน่นอน ครูแต่ละยุคสมัยจะมีความเก่งไม่เหมือนกัน การจัดการเรียน การสอนสมัยก่อนครูมีความรู้ในเนื้อหาที่สอนมาก วิธีการสอนจะเน้นครูเป็นศูนย์กลาง ความรู้ ทุกอย่างจะมาจากครู ในทางกลับกันในยุคปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนต้องเน้นผู้เรียน สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ครูต้องปรับบทบาทหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (จะทำได้จริงตามหลักคิดมากน้อยแค่ไหนยังไม่มีคำตอบที่ชัดเจน)

สังคมมองปัญหาคุณภาพของครูว่า เพราะคนเก่งไม่เรียนครู ระบบการผลิตครูไม่ได้ มาตรฐาน การผลิตเกินความต้องการ ครูมีภาระงานมากที่นอกเหนือจากการสอน ฯลฯ ไม่ว่า จะซึ่งเป็นประเด็นใดก็พบปัญหาทุกอย่าง ในขณะเดียวกันประเทศไทยมีปัญหาเมื่อคนเรียน คงไม่ต้องอ้างอิงถึงประเทศในแถบยุโรปหรือสหรัฐอเมริกา มองเฉพาะประเทศในแถบเอเชีย หรือประเทศเพื่อนบ้านที่มีบริบทใกล้เคียงกับเรา เช่นมีปัญหารือเรื่องการพัฒนาครูหรือไม่ จากประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับการศึกษาในประเทศเพื่อนบ้าน หรือการนำนิสิตไปศึกษาดูงาน ด้านหลักสูตรและการพัฒนาครูในประเทศต่าง ๆ หลายประเทศ ในระยะหลังจะเน้นการศึกษา ดูงานประเทศในแถบเอเชียที่มีผลการสอบ PISA อยู่ในอันดับต้น ๆ ของโลก เช่น ฮ่องกง จีน

(ເຊື່ອງໄຫ້) ນາເກົາ ເວີຍດນາມ ພບວ່າ ກບປະມານໄມ້ໃຫ້ປ່ອຈັຍສຳຄັນໃນການທຳໄໜ້ຄຽນມຸນຄາພ
ອາຊີ່ພົກງານໃນປະເທດເລານີ້ໄດ້ຮັບເຈັນເດືອນພອ ၅ ກັບຄຽງໄທ ອາຈະສູງກວ່າໃນບາງປະເທດ ເຊັ່ນ
ສິນໂປ່ຣ໌ ມາເກົາ ຂ່ອງກົງ ຜົ່ງເປັນໄປຕາມສະພາພເສດຖະກິຈຂອງປະເທດ ຜູ້ເຂີຍນະນຳເສັນອໜຸມລ
ກາຮະງານຄຽງຂອງແຕ່ລະປະເທດ (ຈາກຂໜຸມລືທີ່ໄດ້ຈາກການສັນພາຍັນ ຄຽງ ຜູ້ບໍລິຫານຂອງແຕ່ລະ
ປະເທດທີ່ໄປສຶກຂາດຸງຈານ) ເຊັ່ນ ປະເທດໃຕ້ຫວັນ ຄຽນມື້ນ້າທີ່ສອນອຍ່າງເດືອນ ມີຄາບສອນ
ປະມານ 14-18 ດັບ ຄຽງທຸກຄົນຕ້ອງໄດ້ຮັບມີການນິເທສາກສອນໂດຍການສັງເກດກາສອນ 1-2
ຄັ້ງ/ກັບເຮັດວຽກທີ່ໄດ້ຮັບມີການນິເທສາກສອນໂດຍການສັງເກດກາສອນ 1-2 ຄັ້ງ/ກັບເຮັດວຽກ
ມີການຈັດອບຮມໃນໂຮງເຮັດວຽກ ແຕ່ຈະມີໜ່ວຍງານອບຮມຄຽງຮະດັບຈັງຫວັດ
ເປັນຜູ້ດຳເນີນການ ມີຮະບບການນິເທສາກທີ່ເຂັ້ມງວດ ປະເທດມາເກົາ ຄຽງທຸກຄົນມື້ນ້າທີ່ສອນອຍ່າງເດືອນ
ຄ້ານັກເຮັດວຽກຄົນໄດ້ສອບຕົກຄຽງຕ້ອງສອນໜ້ອມເສັນ ຄຽງໄດ້ຮັບການປະເມີນອຍ່າງເຂັ້ມງວດ ປະເທດຈີນ
(ເຊື່ອງໄຫ້) ຄຽງມີຄາບສອນໄມ້ເກີນ 12 ດັບຕ່ອສັບດ້າຫຼັກທີ່ທຳນ້າທີ່ສອນອຍ່າງເດືອນ ໃນການບຽນຄຽງ
ຄັ້ງແກຣກຕ້ອງມີການທົດລອງສອນ 1 ປີ ຕ້ອງຝ່ານການປະເມີນອຍ່າງເຂັ້ມງວດ ຄຽງໃໝ່ຕ້ອງເຂົ້າຮັບ
ການອບຮມກັບໜ່ວຍງານຂອງເຂົດພື້ນທີ່ການສຶກຂາດຸກອາທິດຍີ ອາທິດຍລະ 1 ຄັ້ງ ການເລື່ອນຫັນ
ຂອງຄຽງຈະພິຈານາຄວາມສາມາດການທາງກາ່າວັນກຸ່າແລະຄວມພິວເຕັບຕ້ວຍ ໃນປະເທດຄູ່ປຸ່ນ
ຄຽງທຳນ້າທີ່ສອນເພີ່ມຍອ່າງເດືອນ ຄຽງຈະໄໝມ່ວນຕ້ອງໄດ້ຮັບການອບຮມ 1 ປີ ໂດຍໜ່ວຍງານ
ຮະດັບຈັງຫວັດເປັນຜູ້ຈັດ ແລະມີຄຸນຢືນຢັນເພື່ອໃຫ້ພ້ອມທີ່ຈະເປັນຄຽງ ໃບປະກອບວິຊາຊື່ພົກງານແຍກ
ເປັນຄຽງປະມານ ມັງມັດຕັນແລະມັງມັດປາລາຍ ການເລື່ອນຮະດັບຫັ້ນໃຫ້ວິຊີສອນ ຄຽງແຕ່ລະຄນເມື່ອສອນ
ຄຽງ 10 ປີຕ້ອງສອບວັດຮະດັບຄວາມຮູ້ ຄ້າສອບໄນ້ຝ່ານຮູ້ຈະໄມ້ໃຫ້ສອນຕ່ອ ເຊັ່ນເດືອນກັບປະເທດ
ເວີຍດນາມ ຄຽນມື້ນ້າທີ່ສອນເພີ່ມຍອ່າງເດືອນ ໂຮງເຮັດວຽກຈະມີການນິເທສາກສອນອຍ່າງເປັນຮະບບ ຄຽງ
ທຸກຄົນຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການສັງເກດກາສອນໂດຍຜູ້ບໍລິຫານຍ່າງນ້ອຍເທຩມລະ 1 ຄັ້ງ ໄມ່ນັບຮົມກັບທີ່
ສຶກຂານິເທສາກຈັກຈັງຫວັດເຂົ້າມາສັງເກດກາສອນເມື່ອໄໜ່ກີ່ໄດ້ໂດຍໄມ້ມີການແຈ້ງໃຫ້ການລ່ວງຫັນ້າ

ຈາກຕ້ວຍ່າງຂອງການໃໝ່ຄຽງຍ່າງນີ້ປະສິດທິພາບຂອງປະເທດເພື່ອບ້ານທີ່ການສຶກຂາມີ
ຜລສັນຖົງສູງ ສິ່ງທີ່ເໝືອນກັນຄື່ອ ຄຽງຈະທຳນ້າທີ່ສອນອຍ່າງເດືອນ ມີໜ່ວຍງານທີ່ຮັບຜິດຫອບໃນ
ການພັດນາຄຽງທີ່ໜັດເຈັນ ໄນເຂົ້າໜັນ ມີການນິເທສາກກຳກັບຕິດຕາມແລະປະເມີນຄຸນກາພຄຽງຍ່າງຕ່ອນ
ເປັນຮະບບ ການທີ່ກາ່າວັນໄທຢ່າງທີ່ກຳທຳນັດໂຍບາຍເຫັນປັ້ງໜາ ແຕ່ໄມ່ເຂົ້າໃຈຮາກເໜັງຂອງປັ້ງໜາ
ຄືດຈະແກ້ປັ້ງໜາຄຽງແຕ່ໄມ່ເຄຍຄາມຄຽງ ທຳນີ້ສິ່ງທີ່ຄືດວ່ານ່າຈະໃໝ່ ເຊື່ອຂໜຸມລົກປະເມີນທີ່ໄມ້ໃໝ່
ຄວາມຈິງ ໄມ່ເຄຍໃໝ່ຜົກລາວຈິງໃຫ້ເປັນປະໂຍ່ນໃນການແກ້ປັ້ງໜາ ບາງທີ່ການແກ້ປັ້ງໜາແກ່
ເຮືອງກາຮະງານຂອງຄຽງແລະການພັດນາຄຽງໃຫ້ຖຸກທາງກີ່ອາຈະສ່ງຜົດຕ່ອຄຸນກາພກາສຶກຂາໄດ້
ຜົກລາວຈິງໃໝ່ທີ່ບອກສາເຫຼຸຂອງປັ້ງໜາຄຸນກາພກາສອນຂອງຄຽງເຊັ່ນ ພຣທິພຍ໌ ທັບທຶນທອງ (2558)
ໄດ້ທຳການວິຈີຍເຮືອງ ການວິຄරະທີ່ຜົດຂອງການໃໝ່ເວລາໃນການປັບປຸງກາຮະງານສອນທີ່ມີຕ່ອປະສິດທິພາບ
ການສອນຂອງຄຽງໃນສັງກັດສຳນັກງານຄະນະກຽມການການສຶກຂາຂັ້ນພື້ນຖານ ພບວ່າ ການໃໝ່ເວລາ
ປັບປຸງກາຮະງານທີ່ເກີ່ວນເນື່ອງກັບການຈັດກາເຮັດວຽກການສອນສັງຜົດໃນທາງບວກກັບປະສິດທິພາບ
ການສອນຂອງຄຽງ ໃນຂະໜາກທີ່ການໃໝ່ເວລາປັບປຸງການພັດນາຄຸນກາພກາສຶກຂາຂອງສະຖານີສຶກຂາ ດື່ອ

งานของกลุ่มบริหารอื่น ๆ ที่ครูต้องทำ เช่น งานธุรการ งานอาคารสถานที่ งานโภชนาการ ฯลฯ จะส่งผลทางลบต่อประสิทธิภาพการสอนของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพชีวิตเยาวชน (สสค., 2557) เรื่องกิจกรรมภายนอกชั้นเรียนที่กระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของครู พบร่วม 1 ปี มีจำนวนวันเปิดเรียนทั้งหมด 200 วัน ครูจะต้องใช้เวลา กับกิจกรรมภายนอกชั้นเรียนที่ไม่ใช่การจัดการเรียนการสอนเฉพาะวันธรรมดาก็ถึง 84 วัน หรือคิดเป็นร้อยละ 42 ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะหมดไปกับการประเมินของหน่วยงานภายนอก การอบรม งานอื่น ๆ ซึ่งข้อมูลของผลการวิจัยเกี่ยวกับภาระงานของครูมิใช่ว่าเพิ่งจะมีการทำวิจัย 10 กว่าปีที่ผ่านมาจากการรายงานการประเมินการจัดการศึกษาของสำนักเลขานุการสภาพการศึกษา (สสค.) ช่วง พ.ศ. 2548-2549 พบปัญหาหลายประการที่เกี่ยวกับครู เช่นการขาดแคลนครุอันเนื่องมาจากการเกี้ยวนก่อนกำหนด ครุสอนไม่ครบชั้น ไม่ตรงตาม ครุไม่มีเวลาในการพัฒนาการเรียนการสอน เนื่องจากต้องแบ่งเวลาให้กับความรับผิดชอบงานเอกสาร ประชุม และงานธุรการ (มหาวิทยาลัยคริสตีย์, 2558) และสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพชีวิตเยาวชน (2556) ได้สำรวจความเห็นของครุสอนดีเพื่อสอบถามถึงปัจจัยที่เป็นอุปสรรคของการทำงานที่ครู พบร่วม ปัญหาที่มาเป็นอันดับหนึ่ง คือ ครูมีภาระงานอื่นนอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป สอดคล้องกับ ชนิตารักษ์พลเมือง และคณะ (2558) ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการผลิต การใช้ และการพัฒนาครุการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับความต้องการในอนาคต พบร่วม การใช้ครุการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ตรงตามการศึกษาและมีภาระงานด้านธุรการมากเกินไปและมีข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดระบบสนับสนุนการทำงานของครูโดยเฉพาะการจัดสรรงบคุคลการสายสนับสนุนเพิ่มเติมในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางเพื่อบรเทางานธุรการของครุ ผลการวิจัยเหล่านี้ไม่เคยถูกนำมายังปัญหาให้ตรงจุด

เมื่อทันกลับมาของระบบการพัฒนาคุณภาพครูเน้นการทุ่มงบประมาณ หลาย ๆ โครงการที่รัฐลงทุนเป็นหลักอย่างล้าน เช่น โครงการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต้องปิดซองไป เพราะปัญหา มีจำนวนผู้เข้าชมน้อย ใช้งบประมาณจำนวนมาก ไม่คุ้มค่ากับสิ่งที่ลงทุน (ไทยรัฐออนไลน์, 2555) ศิริชัย กาญจนวاسي หัวหน้าประเมินโครงการ พบร่วม ยังไม่เห็นผลชัดเจนในทางปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรม ทั้งในส่วนพฤติกรรมการสอนของครูและการตระหนักรถึงการพัฒนาครูของผู้บริหารโรงเรียน (มหาวิทยาลัยคริสตีย์, 2558) งบประมาณที่ทุ่มลงไปไม่สามารถแก้ปัญหาได้ คุณภาพการศึกษาไม่ดีขึ้นกลับตกต่ำกว่าเดิม พินสุดา สิริรังสรรค์ (2557) ได้นำเสนอ ยุทธศาสตร์การยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21 ในการประชุมวิชาการของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพชีวิตเยาวชน (6-8 พฤษภาคม 2557) โดยระบุมาตรการปฏิรูปวิธีการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แนวทาง คือ

ลด/ยกเลิกวิธีการพัฒนาที่เน้นการอบรม เป็นการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้เกิด การพัฒนาการเรียนรู้ของครูที่โรงเรียน เช่น การจัดระบบการจัดการความรู้ในสถานศึกษา จัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ จัดตั้งคลินิกครูเพื่อการเรียนรู้ จัดระบบครุพี่เลี้ยง เพื่อนช่วยเพื่อน การนิเทศภายใน เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้ควรนำมาใช้บทวนการแก้ปัญหาให้ตรงจุด เกาให้ถูก ที่คัน อาจจะไม่ต้องใช้งบประมาณมหาศาลแบบต้น้าพาริกละลายแม่น้ำ ในมุมมองของผู้เขียน ขอเปิดประเด็นแนวทางที่น่าจะทำเพื่อแก้ปัญหา ดังนี้

1. คืนครูสู่ห้องเรียน ให้ครูมีหน้าที่สอน ดูแลพัฒนาักเรียนเพียงอย่างเดียว รับผิดชอบ นักเรียนใหม่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ซ้อมเสริมนักเรียนที่มีปัญหาให้มีพัฒนาการที่เห็นได้อย่างเป็นรูปธรรม ครูเหล่านี้ควรจบครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์หลักสูตร 5 ปี

2. ให้มีฝ่ายบุคลากรสนับสนุนการศึกษาที่ทำหน้าที่ธุรการ การเงิน พัสดุหรืองาน สนับสนุนฝ่ายต่าง ๆ รวมทั้งงานแผนงาน งานประกันคุณภาพภายในโรงเรียน บุคลากรเหล่านี้ อาจจะเรียนหลักสูตรครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ 4 ปี หรือจากสาขาวิชาอื่นๆ ที่เหมาะสมกับงาน และควรกำหนดมาตรฐานวิชาชีพให้เข้าได้มีความก้าวหน้าในสายงานที่ปฏิบัติที่แตกต่างไป จากรากฐานวิชาชีพครู เช่นเดียวกับโครงสร้างบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาที่แยกภาระหน้าที่ซัดเจนระหว่างพนักงานมหาวิทยาลัยที่เป็นอาจารย์ กับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานฝ่ายต่าง ๆ

3. กำหนดนโยบายให้โรงเรียนจัดการนิเทศภายในอย่างชัดเจนเป็นระบบ มีการกำกับ ติดตามและประเมินจากหน่วยงานภายนอก

4. กำหนดให้ครูต้องสอบวัดประเมินความรู้ทั้งด้านเนื้อหาวิชาที่สอน วิธีการการสอน ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ทุก ๆ 3 ปี

5. จัดตั้งศูนย์การพัฒนาครูในเขตพื้นที่การศึกษา มอบหมายให้หน่วยศึกษานิเทศก์ เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ กำกับติดตามโดยสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. กำหนดให้มีการประเมินการจัดการเรียนการสอนของครุทุกสิ้นปีการศึกษา โดย ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผู้ประเมิน และครูต้องนำผลการประเมินไปปรับปรุงการ เรียนการสอนให้เห็นผลในเชิงประจำปี

ประเด็นที่นำเสนอขึ้นชี้งบประมาณน้อยมาก เพราะเน้นการปรับเปลี่ยนในโรงเรียน สิ่งสำคัญ คือ นโยบายต้องชัดเจน ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามการเมืองในแต่ละยุค จากการสอบถาม ข้อมูลในแต่ละประเทศ นโยบายการพัฒนาครูของเขากำหนดไว้อย่างไรไม่มีการเปลี่ยนแปลง อาจจะมีการปรับเปลี่ยนบางส่วนให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เช่น ครูในเมืองกับครูในห้องเรียน ใกล้ ๆ จะว่าไปแล้วการแก้ปัญหาครูไทยเมื่อนี้มายังก็มีการเปลี่ยนแปลงให้ทำโน่น ทำนี่ อยู่ตลอดเวลาแต่ไม่ก้าวหน้า เช่นเดียวกับเช่นนี้มายังมีการขยายตัวไม่เคลื่อนที่ วิธีการแก้ปัญหา ไม่คุ้มค่ากับงบประมาณ ที่สำคัญกว่านั้นคือวิธีการที่คิดว่าเป็นการพัฒนาครูแต่กลับดึงครูออก นอกห้องเรียนแล้วการศึกษาไทยจะพัฒนาได้อย่างไร

รายการอ้างอิง

- ชนิตา รักษ์ผลเมือง และคณะ. (2558). การศึกษาสภาพและปัญหาการผลิต
การใช้และการพัฒนาครุภัณฑ์ชั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับความต้องการ
ในอนาคต. (รายงานวิจัย ไม่ได้ตีพิมพ์). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขานุการครุภัณฑ์.
- พรพิพิพย์ ทับทิมทอง. (2558). การวิเคราะห์ผลของการใช้เวลาในการปฏิบัติภาระงานสอน
ที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ชั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). กรุงเทพมหานคร:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิณสุดา สิริรังสรรค์ (2557). การยกระดับคุณภาพครูไทยในศตวรรษที่ 21
อภิวัฒน์การเรียนรู้สู่สู่จุดเปลี่ยนประเทศไทย (เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ
6-8 พฤษภาคม 2557 ไม่ได้ตีพิมพ์). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมสังคม
แห่งการเรียนรู้และคุณภาพชีวิตเยาวชน.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2555). ปิดตัวโทรศัพท์เคลื่อนที่ความทรงจำ.
สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/>
- มหาวิทยาลัยคริสเตียน. (2558). วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา.
สืบค้นจาก <https://www.unigang.com>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2560). สรุปข้อมูลเบื้องต้น PISA 2015.
สืบค้นจาก <https://www.pisathailand.ipst.ac.th>
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพชีวิตเยาวชน (สสค) (2557).
กิจกรรมภายนอกชั้นเรียนที่กระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของครู.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพชีวิตเยาวชน.
- *****

ผู้เขียน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ สุดรุ่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาฯ เทศการศึกษา
ภาควิชาญเบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 10300 อีเมล: jurairat.su@chula.ac.th

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผัสสพรรณ ถนนพงษ์ชาติ อาจารย์โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ฝ่ายประมาณ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 10300
อีเมล: phasphan@gmail.com